

**PUNKALAITUMEN SEURAKUNNAN
TALOUSARVIO 2025
TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA
VUOSILLE 2025–2027**

Sisällys

I Yleisperustelut	3
1 Yleiskatsaus	4
1.1 Yleinen talouden kehitys	4
1.2 Seurakuntatalouksien talouden kehitys	4
1.3 Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus	5
1.4 Arvio tulevasta kehityksestä	10
1.5 Henkilöstö	12
1.6 Talousarvion rakenne	13
1.7 Talousarvion sitovuus.....	14
II Käyttötalousosa	15
2 Perustelut.....	15
2.1 Hallinto (pl 1)	16
2.2 Seurakunnallinen toiminta (pl 2).....	19
2.3 Hautaustoimi (pl 4).....	28
2.4 Kiinteistötoimi (pl 5)	31
III Tuloslaskelmaosa	35
3.1 Perustelut.....	35
3.2 Tuloslaskelmat	36
IV Investointiosa	38
4.1 Perustelut.....	38
V Rahoitusosa	38
VI Yhteenvetotaulukko	39
VII Hautainhoitorahasto	40

I Yleisperustelut

Seurakunta toimii pienellä, mutta optimaalisilla henkilöstöresursseilla. Pienessä työyhteisössä korostuu jokaisen työntekijän työpanos. Se on Punkalaitumen seurakunnassa korkealla tasolla ja mahdollistaa hyvin toimitetut jumalanpalvelukset, kirkolliset toimitukset ja muut seurakunnan tilaisuudet. Seurakunta tulee jatkossa olemaan entistä enemmän läsnä punkalaitumelaisten keskuudessa, siellä missä on ihmisissä ja siellä missä tapahtuu. Näin työntekijät tulevat tutuiksi seurakuntalaisille ja seurakuntaa pystytään viemään paremmin yhdessä kohti haluttua päämäärää.

Kirkon tehtävä on olla evankeliumia kaikille jakava. Siksi on lähdettävä liikkeelle julistamaan ja palvelemaan. Evankeliumi eletään todeksi ihmisten kesellä. Diakonian tarve lisääntyy, eriarvoisuus kasvaa, yksilöllistyminen, syrjäytyminen ja ihmisten turvattomuus haastava seurakuntaa käyttämään uusia toimintamalleja ja -tapoja. Julistamme rohkeasti evankeliumia Kristuksesta muuttuvassa yhteiskunnassa ja käytämme kieltä, jota ihmiset ymmärtävät. Painopisteenämme ovat lapsiperheet ja ikäihmiset, he joiden avun ja tuen tarve on suurin. Olemme aloitteellinen ja aktiivinen kuuntelija ja keskustelija. Olemme aktiivisia ulospäin, lehtikirjoituksissa ja sosiaalisessa mediassa. Toimimme niin, että jokainen kokee seurakuntayhteyden voimavararakseen ja kirkon jäsenyyden merkitykselliseksi koko elämänkaarensa ajan. Edistämme lasten ja nuorten osallisuutta, perheiden hyvinvointia ja ylisukupolista vuorovaikutusta.

Seurakunnan jäsenmäärä laskee oletettavasti edellisten vuosien tapaan ja se on hyvä pitää mielessä, kun toimintaa ja taloutta suunnitellaan. Seurakunnan toiminta jatkuu aiempaan tapaan toteuttaen jumalanpalveluksen, kirkolliset toimitukset ja pyhän kohtaamisen arjessa. Uutena toimintana kokeillaan arki-iltaisina pidettäviä viikkomessuja, monipuolistetaan musiikkia ja kutsutaan siihen harrastajia. Seurakuntalaisista suuri osa on yli 65-vuotiaita. Heidän tarpeitaan tulee kysyä ja niihin vastata. Otamme myös huomioon seurakunnan nuorimmat ja nuorison, koska heissä on meidän tulevaisuutemme.

Tulemme vahvistamaan vapaaehtoisten jumalanpalvelusavustajien rekrytointia, koulutusta ja yhdessä tekemistä. Tavoitteena on rikastuttaa jumalanpalveluselämää vapaaehtoisten avustajien osallistumisella.

Seurakunnan toiminnalle on erittäin iso merkitys seurakuntamme aktiivisilla ja osaavilla luottamushenkilöillä. Luottamushenkilöiden innokas osallistuminen seurakunnan kehittämiseen toivotaan jatkuvan. Heillä on tieto mitä seurakuntalaiset tahtovat ja taito kehittää seurakuntaa yhdessä työntekijöiden kanssa.

Punkalaitumen seurakunnassa on 2020 syksystä lähtien toiminut kolme eri henkilöä joko vs. tai vt. kirkkoherrana. Suunnitelmallisuus ja jatkuvuus ei tällöin voi olla parhaalla mahdollisella tasolla. 1.1.2024 alkaen seurakunnalla on ollut vt. kirkkoherra, joka aloittaa varsinaisena kirkkoherrana 1.1.2025 ja on sitoutunut johtamaan seurakuntaa pitkäjänteisesti pitkällä aikavälillä. Tämä tuo seurakunnan johtamiseen vakautta ja on tarkoittanut sitä, että seurakunta on toiminnassaan pystynyt paremmin ottamaan huomioon seurakunnan perinteet ja seurakuntalaisten toiveet. Seurakunnan toimintaa ollaan tietyissä asioissa viemässä takaisin aiemmin hyväksi havaittuun ja toivottuun suuntaan.

1 Yleiskatsaus

1.1 Yleinen talouden kehitys

Kuluvana vuonna talouskasvu on ollut heikkoa. Taantuman pohja on kuitenkin nyt saavutettu ja talous virkoaa vähitellen taantumasta. Lyhyen aikavälin ennusteet ennakoivat kuitenkin tahmeaa talouskehitystä. Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, on kuluvan vuoden aikana hidastunut laaja-alaisesti ja koronlasku tukee elpymistä. Inflaatio oli 0,8 % syyskuussa 2024. Veromuutokset, kuten arvonlisäveron nosto, nostavat kuluttajahintoja, ja niiden vaikutus kuluttajahintoihin on suurimmillaan vuonna 2025. Inflaatioennusteet vuodelle 2025 ovat kuitenkin verraten maltilliset vaihdellen välillä 1,6–2,2 prosenttia.

Työllisyystilanne on vuoden aikana heikentynyt. Uusien avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt ja työttömien työnhakijoiden, lomautettujen sekä pitkäaikaistyöttömien määrä noussut. Työllisyysasteen trendi oli heinäkuussa 72,4 prosenttia, mikä on 0,9 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuoden 2023 heinäkuussa. Työllisyyden ennustetaan toipuvan ensi vuonna kysynnän kasvun ja työllisyystoimien seurauksena. Hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto lisäävät työvoiman tarjontaa. Työllisyysasteen ennustetaan kohenevan 73,1 prosenttiin vuonna 2025.

Bruttokansantuote kasvoi tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2024 toisella neljänneksellä 0,3 % edellisestä vuosineljänneksestä, mutta valtiovarainministeriön ennusteen mukaan BKT supistuu vuositasolla 0,2 % vuonna 2024 (23.9.2024). Vuodelle 2025 Suomen pankki ennustaa (16.9.2024) 1,1 %:n talouskasvua. VM:n ennuste vuodelle 2025 (23.9.2024) on 1,7 %. Liikepankkien ennusteet vaihtelevat välillä 1,4–2 prosenttia.

1.2 Seurakuntatalouksien talouden kehitys

Seurakuntataloudet ovat keskenään hyvin erilaisissa taloudellisissa tilanteissa ja erot kasvavat edelleen. Koko kirkon tasolla seurakuntien kirkollisverotuotto kasvoi poikkeuksellisen paljon vuonna 2023. Kirkollisveroa tilitettiin yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotulot vähenivät ainoastaan kahdeksassa seurakunnassa (3 %). Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verotusuudistus paransi kirkollisveron reaalituottoa. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen.

Vuodelle 2025 ennustetaan jälleen merkittävää kirkollisverotulojen kasvua. Kasvu on seurausta hallituksen julkisen talouden sopeuttamistoimenpiteistä, joilla se pyrkii lisäämään kuntien verotuloja. Näiden toimien sivuseurauksena myös kirkollisveron tuotto paranee, koska kirkollisvero määräytyy saman veropohjan perusteella kuin kunnallisvero.

1.3 Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus

Seurakunnan toiminta on jatkunut edelleen resursseihin nähden vilkkaana. Tilaisuuksia on paljon ja seurakuntalaiset osallistuvat niihin aktiivisesti ja vapaaehtoisia on mukana toiminnassa. Toimintaa helpottaa myös se, että seurakunnan kirkkoherran virka tullaan todennäköisesti täyttämään marraskuussa ja irtisanoutuneen kanttorin tilalle saatiin uusi, pätevä vi-
ranhaltija.

Punkalaitumen seurakunnan taloudellinen tilanne on toistaiseksi vakaa. Tilinpäätös 2023 oli niukasti ylijäämäinen, koska verotulot toteutuivat ennakoitua suurempina, henkilöstökulut pysyivät ennakoidulla tasolla eikä rakennuksissa ilmennyt isoja, yllättäviä korjauskuluja. Myös kuluva vuosi on tähän mennessä edennyt talousarviossa pysyen.

Kiinteistöstrategiassa linjattu pappilan myynti ei edelleenkään tuottanut tulosta, ilmeisesti talouden epävarmuus ja yleinen varovaisuus investointien suhteen vaikuttivat ostohalukkuuteen. Tilanne tiloista luopumisen suhteen on joka tapauksessa muuttunut, koska vt. kirkkoherra on lupautunut vuokraamaan asuintilat ja rippikoulusalin lyhytaikaista vuokrausta on aloiteltu.

Taloudenhoidon perustana tulee pitkällä aikavälillä olla talouden tasapaino. Verotulokertymät eivät ole vielä kääntymässä negatiivisiksi, mutta realistista on varautua siihen, että Punkalaitumellakin näin tulee tapahtumaan ikääntyvän ja vähenevän väestön myötä siitä huolimatta, että kirkkoon kuuluu keskimäärin suurempi osa kuntalaisia kuin monissa muissa seurakunnissa.

Valtion rahoitus

Hallitus on esittämässä (Valtiovarainministeriön ehdotus vuoden 2025 talousarvioksi), että evankelisluterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävää määrärahaa leikataan lähes 20 miljoonalla eurolla. Perusteena leikkaukselle esitetään kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen poistamisesta ja työttömyysvakuutusmaksun alentamisesta johtuva kirkollisverotulojen kasvu. Valtionrahoituksen määräksi vuodelle 2025 esitetään 104 906 000 euroa. Kirkon keskusrahaston talousarviossa esitetään, että seurakunnille jaettava summa olisi 94 078 900 euroa.

Valtion rahoituksen jakoperustetta (euroa/kunnan jäsen) seurakunnille ollaan muuttamassa. Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2023, että kirkkohallituksen on selvitettävä keinoja uudistaa valtion rahoituksen jakoperusteita (euroa/kunnan jäsen) niin, että rahoitus jatkossa ohjautuisi aiempaa oikeudenmukaisemmin seurakuntatalouksien kesken ja että valtion rahoitus nykyistä tarkemmin vastaisi valtion määräämien lakisääteisten velvoitteiden hoitamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Kirkkohallituksessa on kevään aikana tehty selvitys, jonka pohjalta esitetään, että jakoperusteena vuodesta 2026 alkaen käytettäisiin mallia, jonka painokertoimet menevät siten, että 15 prosenttia seurakuntataloudelle jaettavasta summasta perustuu seurakuntatalouden kulttuuriperintöindeksiin suhteelliseen osuuteen, 15 prosenttia seurakuntatalouden edellisen vuoden vahvistettuun väkilukuun, 35 prosenttia seurakuntatalouden alueella kuolleiden määrän 5 vuoden liukuvan keskiarvon suhteelliseen osuuteen ja 35 prosenttia seurakuntatalouden alueelle haudattujen ihmisten määrän 5 vuoden liukuvaan

keskiarvoon. Vuosi 2025 olisi ns. siirtymäkausi, jolloin puolet seurakunnille jaettavasta rahoituksesta jaettaisiin nykyisen euroa/kunnan jäsen -jakoperusteen mukaan ja puolet uuden jakoperusteen mukaan. Lopullisen päätöksen tekee kirkolliskokous marraskuussa.

Kirkkohallitus on ohjeistanut yleiskirjeessään 15/2024, että mahdollinen valtion rahoituksen leikkaus tulee kattaa hautaustoimen maksuja korottamalla, koska kirkollisverotuottoja ei tule käyttää hautaustoimen kulujen kattamiseen. Punkalaitumen seurakunnassa tullaan käymään läpi hautaustoimen hinnoittelu, jotta päästään tilanteeseen, missä hautaustoimen kulut katetaan laskennallisesti valtion rahoituksella ja hautaustoimen maksutuotoilla. Tässä yhteydessä tullaan käymään läpi myös kustannusten kohdentumisen oikeellisuus.

Valtion rahoitusta lakisääteisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin Punkalaitumen seurakunta saa kuluvana vuonna 54761,01 euroa. Seurakunnan osuuden valtion rahoituksesta arvioidaan niukasti kasvavan, mikäli kirkolliskokous päättää jakoperusteista kuten esitetään.

Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa Punkalaitumen seurakunnan tilanne on vakaa.

Mikään mittareista ei täytynyt vuonna 2023 eikä sellaista ole odotettavissa myöskään talousarviovuonna 2025.

Seurakunnan toiminnassa ja hallinnossa ei ole ilmennyt puutteita siitä huolimatta, että pienessä organisaatiossa työntekijöiltä edellytetään oma-aloitteisuutta ja laaja-alaista osaamista.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	TP 2023	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio 2024	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio Talousarvio 2025
<p>1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpito-tehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	<p>Hautaustoimen ja hautausmaan ylläpito-tehtävien resurssit ovat riittävät.</p> <p>Maakuntamuseon toimesta seurakunnan kirkollista esineistöä. Kirkkomuseon järjestely etenee.</p> <p>Seurakunta kuuluu Tampereen aluekeskusrekisteriin.</p>	<p>Vanhojen alttari- taulujen esille laittoa valmistellaan.</p> <p>Kirkkomuseon kokoelmien käsittely on edelleen kesken.</p>	<p>Hautaukseen liittyviä maksuja tarkastellaan, tavoitteena suosituksen mukainen hinnoittelu. Varmistetaan kustannusten kohdistumisen oikeellisuus ja tehdään tarvittavat muutokset käytänteisiin.</p> <p>Vanhat alttari- taulut pyritään</p>

	Kirjattavat ta- pahtumat toi- mitetaan ohjei- den mukaan rekisterinpitä- jälle.		saamaan seura- kuntatalolle esiin. Kirkkomuseon tilat pyritään saamaan asian- mukaisiksi ja ko- koelmaa raja- taan.
2. Seurakunnan hallinto ja vi- ranomaistoiminta <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpa- noon ja toimivuuteen liit- tyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puut- teellisuudet 	Toimielimet toimivat aktii- visesti ja asi- anmukaisesti.		
3. Seurakunnan toimintaorgani- saatio <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan yllä- pidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten vii- den vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eris- täytynyt ja/tai uusiutu- miskyvytön toimintakult- tuuri 	Seurakunnalla on monipuo- lista toimintaa ja valmius to- teuttaa perus- tehtävänsä. Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut vii- meisten viiden vuoden aikana 11,9 %. Jäsen- määrä on 2185 henkilöä. Toimintaa ja toimintakult- tuuria uudiste- taan haastei- den edellyttä- mällä tavalla.	Seurakunnan jä- senmäärä on laskenut 8,9 % viiden vuoden aikana. Jäsenmäärä 10/24 on 2142	Ennusteen mu- kaan seurakun- nan jäsenmäärä laskee 9,4% vii- meisten viiden vuoden aikana.
4. Johtaminen seurakunnassa <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat stra- tegiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seu- rakunnan strategia/toi- mintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henki- löstösuunnitelma, koulu- tussuunnitelma tai val- miussuunnitelma puuttu- vat • Puuttumattomuus seura- kunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin 	Vuoden 2023 aikana johta- mista uudistet- tiin siirtämällä srk-pastorille henkilöstön lä- hijohtaminen. Hallinnollinen johto toimii vt. kirkkoherran alaisuudessa. Jako koettiin toimivaksi. Seurakunnalla on tehtynä toi- mintasuunni- telmat,		Esihenkilöt osal- listuvat esimies- taitoja vahvista- vaan koulutuk- seen. Seurakunnan kirkkoherran virka on täy- tetty, samoin kanttorin ja toi- mintaa päästään suunnittelemaan vakituisen hen- kilöstön voimin.

<ul style="list-style-type: none"> • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	<p>yleist strategia vuoteen 2023 ja viestintästrategia. Kiinteistöstrategia on päivitetty vuonna 2022, koulutussuunnitelma on tehtynä. Henkilöstösuunnitelman tekoa valmistellaan. Valmiussuunnitelma on tehty vuonna 2020. Hallintosääntöä päivitettiin uuden kirkkolain mukaiseksi vuonna 2023.</p> <p>Mahdollisesti esiintyviin ongelmiin on valmius puuttua. Pitkäaikaisia ongelmia ei ole ollut.</p> <p>Yhteistyötä lähiseurakuntien kanssa on kehitetty. Halua yhteistyöhön on olemassa.</p>		<p>Ympäristödiploimin valmistelua jatketaan.</p> <p>Yhdessä luottamushenkilöiden kanssa valmistellaan uusi strategia/visio/misio.</p> <p>Yhteistyötä muiden seurakuntien kanssa jatketaan ja pyritään lisäämään.</p>
---	--	--	--

<p>5. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	<p>Henkilöstömäärä on mitoitettu optimaalisesti resurssit huomiioon ottaen.</p> <p>Sairauspoissaolojen määrä on noussut vuodesta 2022</p> <p>Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan mm. huolehtimalla työn rajaamisesta.</p> <p>Kirkkoherran rekrytointi ei tuottanut toivottua tulosta. Sijaisia eri tehtäviin on saatu ja tarvetta on ollut pitkin vuotta pappi- ja kanttorityövoimalle.</p>	<p>Henkilöstön määrä on pysynyt ennallaan.</p> <p>Sairauspoissaolojen määrä on laskenut huomattavasti vuodesta 2023.</p> <p>Sama vt kirkkoherra on ollut koko vuoden.</p> <p>Irtisanoutuneen kanttorin tilalle saatiin pätevä viranhaltija.</p> <p>Kausi- ja kesätyöntekijöiden rekrytoinnit onnistuivat hyvin.</p>	<p>Henkilöstön määrää tarkastellaan tarvittavien resurssien ja taloudellisen kantokyvyn sallimissa rajoissa.</p>
<p>Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit</p>	<p>TP 2023</p>	<p>Toimenpiteet tilanteen korjaukseksi/arvio</p> <p>Kuluva vuosi</p>	<p>Toimenpiteet tilanteen korjaukseksi/arvio</p> <p>TALOUSARVIO 2025</p>
<p>1.Tilikauden tulos on ilman kertaluonteisia eriä negatiivinen kahtena peräkkäisenä vuotena tai kirkollisveroprosentti on 2,00 tai korkeampi.</p>	<p>Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 13 053,77 € ylijäämäinen.</p>	<p>Tilikauden tulos on muodostumassa ylijäämäiseksi. Veroprosentti on 1,7.</p>	<p>Talousarvio on ylijäämäinen. Veroprosentti on 1,7.</p>

2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämluku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 455 832,31 € eikä se ole vaarassa mennä alijäämäiseksi	Taseen ylijäämä lisääntyy.	Taseen ylijäämä lisääntyy
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Rahavarojen riittävyys on 203 päivää.	Maksuvalmius on yli 90 päivää	Maksuvalmius on yli 90 päivää
4. Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuotena.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut 57 % vuonna 2023, 55,8 % vuonna 2022 ja 57,3 % vuonna 2021		

1.4 Arvio tulevasta kehityksestä

Yleiset ja paikalliset kehitysnäkymät

Punkalaitumen kunnan väestökehitys on aleneva. Kunnan asukasluku oli 2645 henkeä vuoden 2023 lopussa. Väestö vanhenee, eläkeläisten määrä kasvaa ja syntyvyys on alhainen. Tämä on haaste sekä kunnan elinvoimaisuudelle, että seurakunnan toiminnalle.

Punkalaitumen seurakunnan jäsenmäärä 31.12.2023 oli 2185 henkeä. Jäsenennusteen mukaan jäsenmäärä on noin 1815 vuonna 2030. Kirkkoon kuuluu suhteellisesti suurempi osuus väestöstä kuin Suomessa keskimäärin. (Ennuste FCG 8/2024)

	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2021, henk.	Muutos vuodesta 2021 %	Kirkkoon kuu- luvuus, %
2021	2283			84
2022	2233	50	-2,1	84
2023	2185	-98	-4,2	84
2024	2124	-159	-6,9	83
2025	2063	-220	-9,6	82
2026	2011	-272	-11,9	81
2027	1957	-326	-14,2	80
2028	1913	-370	-16,2	80
2029	1872	-411	-18,0	79
2030	1834	-449	-19,6	79

Verotuloarvio

Kirkkohallituksen FCG:ltä tilaaman verotuloennusteen mukaan vuonna 2025 verotuloja enustetaan kertyvän 630 000 euroa. Verotulojen arvioidaan kasvavan merkittävästi vuonna 2025, minkä jälkeen verotulojen kasvu muina taloussuunnitteluvuosina vakiintuisi noin kahden prosentin vuositasoon. Veronalaisten ansioiden ja eläketulojen kasvu on pitänyt verotulon toistaiseksi odotettua paremmalla tasolla. Vuonna 2023 voimaan tullut sote-verotusuu- distus nosti Punkalaitumen seurakunnan kirkollisverotuloja 16 % vuonna 2023. Vuoden 2025 verotulojen kasvuun vaikuttaa merkittävästi hallituksen julkisen talouden sopeuttamis- toimina tekemät lakimuutokset. Kirkkovaltuusto päätti vuoden 2025 veroprosentiksi 1,7. Ve- rotulokertymään vaikuttavat monet tekijät, kuten talouden yleinen kehitys, työllisyystilanne, seurakunnan jäsenten ansio- ja eläketulojen määrä sekä seurakunnan tuloveroprosentti. Hal- lituksen sopeutustoimien vaikutusta ei vielä talousarvion laadintahetkellä tiedetä.

Punkalaitumen seurakunnan strategia

Punkalaitumen seurakunnan tehtävänä on olla yhteisö, joka kutsuu erilaisia ihmisiä yh- teyteensä, välittää toinen toisistaan, elinympäristöstä ja koko luomakunnasta. Tavoit- teenamme on kohdata ja palvella eri elämäntilanteissa olevia ihmisiä ja auttaa luottamaan, ettei kukaan jää yksin.

Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat

Kirkon tavoitteena on olla toiminnassaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kirkon seu- rakuntien tarpeisiin räätälöity ympäristöjärjestelmä Kirkon ympäristödiplomi on työkalu, jonka avulla toteutetaan kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita. Tavoitteena on, että kaikilla seurakunnilla on ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä. Punkalaitumen seura- kunnassa on päätetty 2021 keväällä tehdä kevyempi ympäristöohjelma, joka soveltuu parem- min pienen seurakunnan tarpeisiin. Ohjelman valmistelu on silloin kuitenkin jäänyt kesken, mutta asia on entistä ajankohtaisempi myös Punkalaitumella ja ympäristöohjelman valmiste- lua jatketaan.

Arviot seurakunnan kiinteistöjen kehityksestä sekä kiinteistöjen tulevista investointitarpeista kiinteistöstrategian mukaisesti

Vuonna 2022 valmistuneessa kiinteistöstrategiassa linjattiin, että seurakunnan toimitilojen on oltava toiminnan luonteeseen soveltuvia, tarkoituksenmukaisia ja monikäyttöisiä. Strategiassa seurataan toimintaympäristön muutoksia ja määritellään kiinteistöjen tuleva käyttö jakautuen säilytettäviin ja kunnossa pidettäviin, korjattaviin ja mahdollisuuksien mukaan myytäviin kiinteistöihin. Kiinteistöstrategiassa otetaan huomioon myös ympäristönäkökohdat.

Strategiassa mainittu pappilan myynti ei viime vuosien haastavassa taloustilanteessa johtanut myönteiseen tulokseen ja tulevan vuoden alusta pappilan asuinhuoneisto on vuokrattu vuoden alussa aloittavalle kirkkoherra Petri Paasikalliolle.

Seurakunnassa on käytössä Basis-järjestelmän rakennus- ja kiinteistörekisteri, jonka yhteiseen tietokantaan on tarkoitus tallentaa rakennusten, kiinteistöjen sekä arvoesineiden perustiedot.

Seurakunnan toimintaan suunnitellut muutokset

Punkalaitumen seurakunnan toimintaan ei ole suunnitteilla suuria muutoksia kuten seurakuntaliitoksia tai aikaisempaa merkittävämpiä yhteistyökuvioita naapuriseurakuntien kanssa.

1.5 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 7 henkilöä 30.11.2024. Vakituista naisia oli 5 ja miehiä 2. Naisista kaksi on osa-aikaisia ja yksi tarvittaessa töihin tuleva. Kuluvana vuonna kanttori irtisanoutui ja hänen työnsä hoidettiin palkkiotoimisilla työntekijöillä, kunnes syksyllä virka laitettiin osa-aikaisena auki ja siihen saatiinkin silloin pätevä hakija, joka aloitti virassa 1.1.2024. Kasvatuksen työntekijä oli 5 kk opintovapaalla, jolloin hänellä oli osa-aikainen sijainen. Kirkkoherran haku ei loppuvuonna 2023 tuottanut tulosta, joten virka laitettiin uudelleen auki ja virkaa hoiti vt kirkkoherra koko vuoden 2024. Toinen hakuprosessi onnistui ja vuoden 2025 alussa seurakunta saa vakituisen kirkkoherran.

Punkalaitumen seurakunnassa ei ole laadittu erillistä henkilöstösuunnitelmaa, koska henkilöstön määrä on alle 20.

Henkilöstön työterveyshuollosta on toistaiseksi voimassa oleva sopimus Terveystalo Oy:n kanssa.

	TA 2025	TA 2024	TP 2023
Palkat ja palkkiot	-360 740,00	-327 350,00	-340 266,25
Eläkekulut	-74 800,00	-66 812,00	-67 323,36
Muut henkilösivukulut	-10 428,00	-8 995,00	-8 422,48
Saadut henkilöstökorvaukset	0,00	0,00	1 159,02
YHTEENSÄ	-445 968,00	-403 157,00	-414 853,07
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-5 450,00	-3 960,00	-3 877,35
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-1 090,00	-1 925,00	-1 844,50
Työterveyshuolto	-3 200,00	-5 800,00	-5 448,12
YHTEENSÄ	-9 740,00	-11 685,00	-11 169,97

Työssä jaksamiseen (työnohjauspalvelut ja liikunta- ja kulttuurisetelit) budjetoidaan kaikille taloussuunnitteluvuosille 200 euroa/vakituinen työntekijä, työntekijät maksavat edusta itse 50 %.

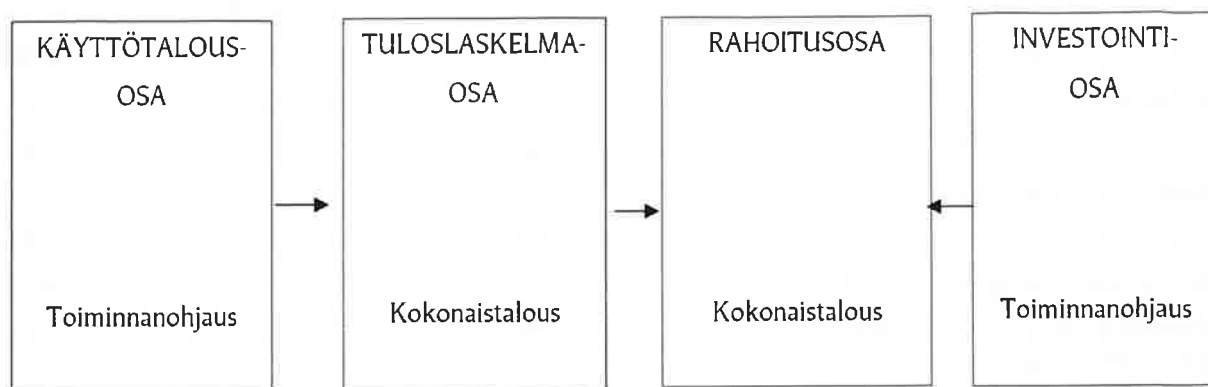
1.6 Talousarvion rakenne

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustelusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2.3)

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous kohdistaa käytävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

Käyttötalous muodostuu pääluokista, joita ovat hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaus- ja kiinteistötoimi. Pääluokat koostuvat tehtäväalueista, jotka puolestaan muodostuvat yhdestä tai useammasta tulosityksiköstä/kustannuspaikasta.

Kuva. Seurakuntatalouden talousarvion osat ja niiden liittyminen toisiinsa.

1.7 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että määrärahaa ei saa käyttää muihin kuin kirkkovaltuuston/yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 6:2).

Määräraha on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle antama, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle asettama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrärahat ja tuloarviot pääsääntöisesti bruttoluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista. Määrärahat ja tuloarviot voivat kuitenkin olla sitovia bruttositovuuden sijasta myös nettoina, jolloin esim. tehtäväalueen toimintatulojen ja -menojen erotus eli toimintakate on sitova.

Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnan tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sillä tasolla, jolla talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden.

Punkalaitumen seurakunnan talousarvion sitovuustasot

Punkalaitumen seurakunnan talousarvion käyttötalousosan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkatason (toimintakate 1) netto ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväalueen netto. Investointiosa on hankekohtaisesti sitova. Talousarvion sisäiset erät ja laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä.

Työalojen varojen käytöstä vastaavat työntekijät seuraavat toimintakatteen puitteissa ja tili-ryhmätasolla määrärahojen riittävyttä ja pyytävät etukäteen kirkkoherran tai talouspäällikön hyväksynnän merkittävälle tilikohtaiselle ylitykselle.

II Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty Punkalaitumen seurakunnan tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot pääluokkatasolla. Käyttötalousosa on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkatasolla (toimintakate 1). Sitova taso/rivi on taulukoissa merkitty tummennetulla taustavärillä.

Käyttötalousosassa esitetään myös sisäiset erät, koska ne ovat toiminnan ja talouden kannalta oleellisia, vaikka ne eivät olekaan sitovia eriä. Sisäisiä eriä ovat esimerkiksi sisäiset vuokrat.

Käyttötalousosa sisältää myös laskennalliset erät, joita tarvitaan tehtäväalueiden kokonaiskustannusten selvittämiseksi. Laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä. Laskennallisia eriä ovat hallintomenojen, verotusmenojen ja keskusrahastomaksujen vyörytykset ja sisäiset kor-
komenot ja -tulot.

2 Perustelut

Koko seurakuntatalous:

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot (ulkoiset)	136 576,35	114 368,00	116 868,00	113 568,00	112 568,00
Myyntituotot	3 512,68	1 600,00	2 300,00	2 300,00	2 300,00
Maksutuotot	28 657,54	26 350,00	22 550,00	19 750,00	18 750,00
Vuokratuotot	18 837,51	15 718,00	23 518,00	23 518,00	23 518,00
Metsätalouden tuotot	63 597,66	60 000,00	58 000,00	60 000,00	60 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusva- rat	12 578,33	6 900,00	6 300,00	5 800,00	5 800,00
Tuet ja avustukset	5 244,63	3 800,00	4 200,00	2 200,00	2 200,00
Muut toimintatuotot	4 148,00				
Toimintakulut (ulkoiset)	-677 529,22	-663 757,00	-700 933,00	-697 617,00	-701 457,00
Henkilöstökulut	-375 631,26	-368 057,00	-404 948,00	-410 072,00	-416 447,00
Palkat ja palkkiot	-308 386,88	-299 150,00	-327 600,00	-332 240,00	-338 090,00
Henkilösivukulut	-68 403,40	-68 907,00	-77 348,00	-77 832,00	-78 357,00
Henkilökulujen oikaisuerät	1 159,02				
Palvelujen ostot	-183 159,48	-194 068,00	-186 585,00	-179 255,00	-177 320,00
Vuokrakulut	-3 278,04	-4 132,00	-4 330,00	-4 330,00	-4 330,00
Aineet ja tarvikkeet	-89 184,70	-74 575,00	-81 690,00	-79 580,00	-78 980,00
Ostot tilikauden aikana	-89 184,70	-74 575,00	-81 690,00	-79 580,00	-78 980,00
Annetut avustukset	-14 442,40	-14 640,00	-14 640,00	-15 640,00	-15 640,00

Muut toimintakulut	-11 833,34	-8 285,00	-8 740,00	-8 740,00	-8 740,00
Toimintakate 1	-540 952,87	-549 389,00	-584 065,00	-584 049,00	-588 889,00
Toimintatuotot (sisäiset)	176 941,57	169 315,00	177 503,00	177 703,00	177 503,00
Sisäiset tuotot	176 941,57	169 315,00	177 503,00	177 703,00	177 503,00
Toimintakulut (sisäiset)	-176 941,57	-169 315,00	-177 416,00	-177 416,00	-177 416,00
Sisäiset vuokratulot	-176 941,57	-169 315,00	-177 416,00	-177 416,00	-177 416,00
Toimintakate 2	-540 952,87	-549 389,00	-583 978,00	-583 762,00	-588 802,00
Poistot ja arvonalentumiset	-36 259,53	-40 239,00	-32 797,00	-32 797,00	-32 797,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 259,53	-40 239,00	-32 797,00	-32 797,00	-32 797,00
Laskennalliset erät	-67 034,94	-67 805,00	-69 131,00	-67 091,00	-72 283,00
Sisäiset korkokulut	-13 899,47	-14 215,00	-12 591,00	-12 591,00	-12 591,00
Sisäiset vyörytyserät	-53 135,47	-53 590,00	-56 540,00	-54 500,00	-59 692,00
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-644 247,34	-657 433,00	-685 906,00	-683 650,00	-693 882,00

Hallinto yhteensä:

2.1 Hallinto (pl 1)

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
1 - Hallinto					
Toimintatuotot (ulkoiset)	4 261,95	4 500,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-111 023,00	-100 471,00	-134 029,00	-135 458,00	-130 393,00
Toimintakate 1	-106 761,05	-95 971,00	-132 029,00	-133 458,00	-128 393,00
Toimintakulut (sisäiset)	-8 645,55	-7 325,00	-8 654,00	-8 654,00	-8 654,00
Sisäiset vuokratulot	-8 645,55	-7 325,00	-8 654,00	-8 654,00	-8 654,00
Toimintakate 2	-115 406,60	-103 296,00	-140 683,00	-142 112,00	-137 047,00
Laskennalliset erät	103 012,53	99 142,00	121 809,00	123 933,00	118 873,00
Sisäiset vyörytyserät	103 012,53	99 142,00	121 809,00	123 933,00	118 873,00
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-12 394,07	-4 154,00	-18 874,00	-18 179,00	-18 174,00

Hallintoelimet (101)

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Luottamushenkilöt ovat perehtyneet hyvin kirkon toimintaympäristöön ja -kulttuuriin sekä päätöksentekoon seurakunnassa. Yhteistyö viranhaltijoiden kanssa on aktiivista ja luontevaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Sitova toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuminen
1. Luottamushenkilöt osallistuvat aktiivisesti kokouksiin ja ovat mukana seurakunnan toiminnassa.	Osallistujien lukumäärä	Kyllä/ei

Taloushallinto, henkilöstöhallinto ja yleishallinto (105)

Taloushallinnon tehtävä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtäväaloille kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös kiinteistöjen hoito ja isännöinti sekä toimistopalvelut.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoi henkilöstöasioista. Henkilöstöhallinnon vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut, TYKY-päivät, liikunta- ja kulttuurisetelit.

Yleishallinnon tehtävä on seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen. Tehtäväalueen kuluja ovat yleiset hallinnolliset menot, Katrina-varausohjelman käyttömenot, IT-tukipalveluiden maksuosuus, Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut ja toimintavakuutusmaksut.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Lisätään vuoropuhelua luottamushenkilöiden ja henkilöstön välillä. Parannetaan henkilöstön osaamista kustannusten oikeasta kohdentamisesta taloushallinnon informatiivisuuden lisäämiseksi ja hinnoittelun oikeellisuuden varmistamiseksi.

Taloushallinnossa käydään läpi ja päivitetään tehtäväjako Kipan kanssa tavoitteena siirtää Kipan hoidettavaksi kaikki mahdolliset ulkoisen laskennan työt. Tavoitteena on, että talouspäällikkö voisi jatkossa käyttää aiempaa enemmän työaikaansa taloussuunnitteluun ja kustannuslaskentaan.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Kulutuslukemien saaminen Basikseen	Vuosien 2024 ja 2025 kulutuslukemat Basikseen	Kyllä/ei
2. Kustannusten oikean kohdistamisen varmistaminen.	Vuoden 2025 taloushallinnossa kustannusten kohdentaminen on tarkentunut.	Kyllä/ei
3. Edistämme työhyvinvointia ja työssäjaksamista.	Kaksi työhyvinvointiin keskittyvää päivää on järjestetty ja 90 % työntekijöistä on osallistunut niihin.	Kyllä/ei
4. Lomat ja ylityövapaat pidetään oikea-aikaisesti.	Ylitöitä ei kerry hallitsemattomasti, lomat pidetään ja siirtyvistä lomapäivistä sovietaan.	Kyllä/ei
5. Työnjako Kipan kanssa on päivitetty.	Työnjaon tarkastelu on toteutettu.	Kyllä/ei

Vastuuhenkilöinä kirkkoherra ja talouspäällikkö. Haasteena vastuuhenkilöiden laajat toimenkuvat.

Kirkonkirjojenpito (107)

Seurakunta ostaa palvelut Tampereen aluekeskusrekisteriltä, joka huolehtii seurakunnan jäsenten väestökirjanpitoon liittyvistä tehtävistä.

Vastuuhenkilönä talouspäällikkö, kirkkoherra huolehtii tekemiensä seurakunnallisten toimistusten ilmoittamisesta.

2.2 Seurakunnallinen toiminta (pl 2)

Seurakunnallinen toiminta yhteensä:

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
2 - Seurakunnallinen toiminta					
Toimintatuotot (ulkoiset)	21 275,15	18 638,00	18 738,00	15 438,00	15 438,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-308 984,49	-317 230,00	-312 084,00	-317 224,00	-323 174,00
Toimintakate 1	-287 709,34	-298 592,00	-293 346,00	-301 786,00	-307 736,00
Toimintakulut (sisäiset)	-121 942,38	-120 429,00	-122 062,00	-122 062,00	-122 062,00
Toimintakate 2	-409 651,72	-419 021,00	-415 408,00	-423 848,00	-429 798,00
Laskennalliset erät	-121 538,61	-115 691,00	-138 320,00	-138 317,00	-138 397,00
Sisäiset vyörytyserät	-121 538,61	-115 691,00	-138 320,00	-138 317,00	-138 397,00
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-531 190,33	-534 712,00	-553 728,00	-562 165,00	-568 195,00

Jumalanpalveluselämä 201

Seurakunnan jumalanpalveluselämän tarkoituksena on evankeliumin julistaminen, rukouksen, sakramenttien ja yhteyden vaaliminen. Jumalanpalveluksissa kohdataan ja rohkaistaan ihmisiä, välitetään Kristuksen rakkautta ja ylläpidetään tulevaisuuden toivoa.

Jumalanpalveluselämä on seurakunnan ydintä. Haluamme sanoin ja musiikin avulla julistaa evankeliumia, kutsua rukous- ja ehtoollisyhteyteen, vahvistaa ja vaalia yhteyttä seurakuntalaisiin ja seurakuntalaisten välillä.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Vuoden 2025 painopistealueita ovat Jumalanpalveluselämän monipuolistaminen, sekä jumalanpalveluksien osallistujamäärien kasvattaminen. Esimerkkinä ja uutena toimintana ovat viikkomessut, joita toimitetaan kerran kuukaudessa arki-iltana klo 18.

Etänä seurattavien jumalanpalvelusten määrää kasvatetaan ja sitä tehdään säännöllisesti, siten että striimauksia toteutetaan vähintään kerran kuukaudessa.

Vapaaehtoisten jumalanpalvelusavustajia määrää pyritään lisäämään ja saamaan toiminnasta suunnitelmallista ja systemaattista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Monipuolinen jumalanpalveluselämä kutsuu mukaan laajasti seurakuntalaisia.	Jumalanpalvelusten kävijämäärät.	
2. Jumalanpalveluksen seuraaminen etäyhteydellä.	Etänä jumalanpalveluksia seuranneiden määrä.	
3. Vapaaehtoisten seurakuntalaisten osallistumisen lisääminen jumalanpalveluksissa.	Vapaaehtoisten jumalanpalvelusavustajien määrä.	

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöressurit/toimitilat:

Hautaan siunaaminen (202)

Hautaan siunaaminen on seurakunnallista toimintaa eikä tehtäväalue näin ollen kuulu pääluokkaan hautaustoimi, jonne muut hautaamisesta aiheutuvat kulut ja tuotot kirjataan.

Hautaan siunaamisen kuluja ovat papin ja kanttorin palkat sivukuluineen siunaus- ja muistotilaisuuksiin osallistumisesta etukäteisvalmisteluineen sekä sisäiset vuokratulot ja sisäiset palvelukulut muistotilaisuuksien järjestämisestä.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Hautaan siunaamisissa kohtaamme ja palvelemme omaisia kirkollisesti, arvokkaasti ja kunnioittavasti. Hautaan siunaamiset suunnitellaan ja toteutetaan omaisten kanssa, heidän toiveitaan kunnioittaen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Siunaustilaisuudet toimitetaan Kirkollisten toimitusten kirjan mukaan siunaamisen kaavan mukaisesti ja omaiset kohdataan arvokkaasti ja kunnioittavasti.	Tyytyväisyys hautaan siunaamisten toteutumisessa.	

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Mikäli vainajia tulee samanaikaisesti suuri määrä, voi vainajien kylmäsäilytystilojen riittävyys olla hetkellisesti uhattuna.

Muut kirkolliset toimitukset (203)

Muita kirkollisia toimituksia ovat kasteet, konfirmaatiot ja vihkimiset etukäteisvalmisteluihin.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Seurakuntalaiset kohdataan kiireettä ennen toimituskeskusteluja ja niihin varataan riittävästi aikaa. Toimitukset suunnitellaan ja toteutetaan perheiden ja läheisten kanssa, heidän toiveitaan kunnioittaen. Kirkollisen toimituksen kaava, rukoukset ja tekstit sekä musiikki käydään yhdessä läpi seurakuntalaisten kanssa sekä rohkaistaan ja tuetaan heidän omia valintojaan.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Ylläpidämme ja vahvistamme tyytyväisyyttä kirkollisten toimitusten toteuttamiseen.	Tyytyväisyys kirkollisten toimitusten toteutumiseen on korkealla.	Kyllä/ei

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Muut seurakuntatilaisuudet (205)

Tarkoituksena on kohdata punkalaitumelaisia ja tarjota heille mahdollisuuksia kohdata pyhää arjen keskellä. Työtä tehdään kokonaiskirkon tukemana, paikallisten järjestöjen ja yhteistyökumppanien kanssa.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Seurakunta on läsnä siellä, missä punkalaitumelaiset kokoontuvat arjessa ja juhlapyhinä, esim. toreilla ja tapahtumissa. Jalkaudumme paikkakunnan elämään ja tapahtumiin ja kohtaamme ihmisiä elämän keskellä.

Kinkeriperinteen vahvistaminen ja ylläpitäminen lisäämällä kinkeriaikoja ja -paikkoja. Kinkkerit pyritään pitämään pääsääntöisesti seurakuntalaisten kodeissa, sekä lisäksi yksi tilaisuus pappilassa ja yksi seurakuntatalossa.

Yleisluontoisten kaikki ikäluokat huomioivien tapahtumien järjestäminen muussa, kuin seurakunnan perinteisessä tilassa. Tilana voi olla esimerkiksi pappilan piha-alue, tai yhteistyökumppanien tilat.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Kinkereiden määrän lisääminen.	Toteutuneet määrät.	
2. Seurakunta toimii ihmisten keskellä.	Seurakunta on näkyvästi läsnä ja mukana yhteisötapahtumissa vuoden aikana.	

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Kinkereiden määrän lisääminen riippuu seurakuntalaisten halusta antaa tilansa kinkereiden järjestämistä varten.

Tiedotus ja viestintä (210)

Viestinnän tehtävä on vahvistaa Punkalaitumen seurakunnan kristillistä, positiivista yhteiskuvaa. Tämä tapahtuu kehittämällä seurakunnan vuorovaikutteista viestintää eri kanavissa ja luomalla uusia viestintätapoja. Viestintä tukee ja kehittää työntekijöiden ja vapaaehtoistehtävissä toimivien seurakuntalaisten viestintätaitoja järjestämällä viestintäkoulutusta.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Sosiaalisen median käytön lisääminen. Seurakunnan kotisivujen ajantasaisena pitäminen ja sisällön rikastuttaminen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Saada enemmän näkyvyyttä sosiaalisen median kautta.	Seuraajamäärä.	

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Ajoittain henkilöresurssit eivät ehkä riitä säännölliseen sosiaalisen median käyttöön.

Musiikki (220)

Seurakunnan musiikkityö perustuu seurakunnan olemukseen. Kristillinen kirkko on aina ollut laulava kirkko. Musiikki antaa evankeliumille ja rukoukselle siivet. Lisäksi musiikki liittyy monella tapaa ihmisen elämän eri vaiheisiin tuoden lohdutusta ja iloa tilanteesta riippuen. Merkittävä asia on myös Jumalalta saatujen lahjojen jakaminen palvelutehtävissä esimerkiksi laulamalla tai soittamalla erilaisissa kokoonpanoissa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Musiikkiavustajien määrän lisääminen, musiikkiryhmien jatkuvuuden turvaaminen sekä tarjota musiikin harrastajille paikka Punkalaitumen seurakunnan jumalanpalveluselämässä ja muussa toiminnassa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Lisätä musiikkiavustajien määrää jumalanpalveluksissa sekä konserttitoiminnassa.	Musiikkiavustajien määrät.	
2. Musiikkiryhmien, kuten kuorojen jatkuvuuden turvaaminen.	Ryhmien osallistujamäärät.	
3. Tarjotaan mahdollisuuksia musiikin harrastajille osallistua jumalanpalveluksiin.	Musiikin harrastajien osallistumismäärät.	

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Ryhmistä ikääntymisen vuoksi poisjääneiden korvaaminen uusilla jäsenillä saattaa olla haastavaa.

Kasvatustyö (236)

Punkalaitumen seurakunnan kasvatustyö sisältää kaiken lasten, nuorten ja perheiden parissa tapahtuvan toiminnan.

Keskeiset painospiteet suunnittelukaudella:

Tavoitteena on tukea perheiden kristillistä kasvatustyötä sekä auttaa eri-ikäisiä lapsia ja nuoria löytämään oma paikkansa seurakunnan elämässä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Kohtaamispaikka perheille	1. Kohtaamispaikka avaa ovensa ja sen toiminta vakiintuu osaksi kasvatustyöntekijän (ja mahdollisesti myös diakonis- san) työnkuvaa ja yhteistyöverkostoa. 2. Perheet löytävät tiensä kohtaamispaikalle.	

Henkilöstöresurssit ja haasteet: Vastuuhenkilönä kirkkoherra, kasvatustyöntekijä 50 %, seurakuntapastori 5 %, isokset, oman seurakunnan muut työntekijät, kasvatustyön ryhmä.

Ikäluokat ovat pieniä. On seurattava jatkuvasti sitä, mikä on rajallisten resurssien järkevää käyttöä.

Rippikoulu (235)

Rippikoulun tehtävänä on tukea nuorta kasvamaan kristittynä ja löytämään oma paikka seurakunnassa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Nuori tutustuu kotiseurakuntaansa sekä sen uskoon. Yhteistyön kehittäminen naapuriseurakuntien kanssa resurssija yhdistämällä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Rippikoulun kehittäminen nuorilähtöisemmäksi. Nuorten ottaminen mukaan rippikoulun kehittämiseen.	1. Paikallisen arviointimenetelmän kehittäminen ja käyttöönotto rippikoulussa. Rippikoulua kehitetään edelleen arvioinnin tulosten perusteella. 2. Työntekijöitä osallistuu rippikoulukoulutukseen.	Kyllä/ei

Haasteet ja henkilöstöresurssit: Vastuuhenkilönä kirkkoherra, kasvatustyöntekijä, kanttori, lähetyssihteeri, diakoni, isokset.

Seurakunnan rippikouluryhmä mahtuisi yhteen rippikoulun opetusryhmään. Yhteistyöllä Urjalan seurakunnan kanssa mahdollistetaan useampi rippikoulun ajankohta ja toteutustapa, jotta perheet löytäisivät heille sopivan rippikouluvaihtoehdon.

Diakonia (241)

Diakoniatyö perustuu kristilliseen lähimmäisenrakkauteen ja kirkkolakiin. Diakoniatyön tehtävänä on lievittää paikkakunnalla ilmenevää hätää, kohdata ihminen ja tunnistaa hänen tuen tarpeensa sekä reagoida siihen tukemalla ja ohjaamalla selviytymään arjesta ja elämän haasteista.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Ikäihmisten kohtaamisten ja tukemisen lisäksi panostetaan lapsiperheiden kohtaamiseen ja tukemiseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Tavoittaa kotikäynneillä ikäihmisiä. Lisätä kotikäyntejä tilanteen mukaan. Tavoittaa avun ulkopuolelle jääneet ja ohjata	Kotikäyntien määrä ja tavoitettujen henkilöiden määrä. Avun piiriin tulleiden uusien henkilöiden lukumäärä.	Kyllä/ei

heidät palveluiden piiriin.		
2. Tavoittaa kerhotoiminnalla eri ryhmiä. Lisätä vanhusten kerhotoimintaa.	Ryhmiin osallistuneiden määrät.	
3. Arkilounaat torstaisin ennen torstaikerhoa.	Arkilounaille osallistuneiden määrä.	
4. Diakonia verkostoituu ja jalkautuu. Kohtaamme punkalaitumelaisia siellä missä he ovat. Jalkautuminen ihmisten pariin siellä missä he ovat mm. erilaisissa tapahtumissa ja kaupassa, torilla kirkon tunnukset (virka-paita) päällä.	Diakoniatyöntekijän läsnäolo suuremmissa tapahtumissa.	
5. Lapsiperheiden kohtaaminen ja tukeminen.	Diakoniatyöntekijän kohtamien lapsiperheiden määrä.	

Vastuuhenkilönä diakonissa apunaan vapaaehtoiset.

Diakonian tehtäväkenttä on laaja. työntekijän lisäksi vapaaehtoisen työpanos on merkittävä ja tarpeellinen resurssi.

Sairaalasielunhoito (243)

Ulvilan seurakunnan kehitysvammatyö Antinkartanossa, johon Punkalaitumen seurakunta osallistuu maksuosuudellaan, joka vuonna 2024 on ollut 1120,00 €

Palveleva puhelin (244)

Punkalaitumen seurakunnan osuus Kirkon keskusteluavun toiminnasta, seurakunnan maksuosuus vuonna 2023 oli 235 €. . Kirkon keskusteluavun palveluihin soitetaan vuosittain valtakunnan tasolla yli 100 000 puhelua.

Lähetys (260)

Lähetystyö tukee kristinuskon ilosanoman levittämistä yhteistyössä lähetysjärjestöjen kanssa eri puolille maailmaa. Työtä tuetaan seurakunnan budjettivaroilla ja keräystuotoilla.

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella:

Lähetystyö tulee tutuksi kaikille seurakunnan jäsenille. Tuetaan nimikkolähetysten ja nimikkokohteiden työtä.

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Lähetyskasvatus kaikessa seurakunnan toiminnassa.	Toteutuneet tilanteet	
2. Kootaan varoja nimikkokohteille eri tavoin, mm. torikahvila, myyjäiset, motoristikirkko, pyörälenkki, kesäinen pihatapah-tuma pappilan pihassa, kauneimmat joululaulut.		

Punkalaitumen seurakunnassa on lähetys sihteeri, joka suunnittelee, koordinoi ja toteuttaa tapahtumia yhdessä vapaaehtoisten kanssa, tuo lähetystyötä esiin ja pitää yhteyttä lähetti-perheeseen ja kummikohteeseen. Vapaaehtoisten työpanos on merkittävä ja tärkeä.

Avustukset: Suomen Lähetysseura 6000,00 €

Piipiaseura 400,00 €

Kirkon ulkomaanapu 2000,00 €

Hosainan kuurojenkoulu 240,00 €

Muu seurakuntatyö (290)

Muun seurakuntatyön tehtäväalue sisältää myös aiemman tehtäväalueen Muu palvelu (245), joka Punkalaitumella kulkee nimellä vanhustyö.

Vanhustyö käsittää tällä hetkellä yhden, seurakunnan omistukseen perinnön kautta tulleen, asunto-osakkeen omistuksen ja sen vuokrauksen. Asunto on kiinteistöstrategiassa päätetty myydä siinä vaiheessa, kun nykyinen vuokralainen ei asuntoa enää tarvitse.

2.3 Hautaustoimi (pl 4)

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
4 - Hautaustoimi					
Toimintatuotot (ulkoiset)	31 785,54	20 000,00	18 500,00	16 500,00	15 500,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-79 704,04	-79 943,00	-83 220,00	-85 270,00	-87 260,00
Toimintakate 1	-47 918,50	-59 943,00	-64 720,00	-68 770,00	-71 760,00
Toimintakulut (sisäiset)	-11 899,90	-10 127,00	-12 000,00	-12 000,00	-12 000,00
Toimintakate 2	-59 818,40	-70 070,00	-76 720,00	-80 770,00	-83 760,00
Poistot ja arvonalentumiset	-9 108,54	-10 576,00	-4 446,00	-4 446,00	-4 446,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 108,54	-10 576,00	-4 446,00	-4 446,00	-4 446,00
Laskennalliset erät	-30 060,82	-30 119,00	-32 707,00	-32 792,00	-32 844,00
Sisäiset korkokulut	-2 605,44	-2 741,00	-1 300,00	-1 300,00	-1 300,00
Sisäiset vyörytyserät	-27 455,38	-27 378,00	-31 407,00	-31 492,00	-31 544,00
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	-98 987,76	-110 765,00	-113 873,00	-118 008,00	-121 050,00

Hautaustoimi on seurakunnalle annettu yhteiskunnallinen tehtävä, jonka hoitamiseksi se saa valtionrahoitusta valtiolta. Hautaustoimen kulut katetaan valtionrahoituksella ja hautauksesta perittävillä maksuilla (80/20). Eduskunta hyväksyi 27.11.2024 hallituksen esityksen, jolla muutettiin valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annettua lakia. Lakimuutoksen myötä valtionrahoitusta leikattiin vuoden 2025 alusta lukien ja lakimuutoksen on määrä olla pysyvä. Valtionrahoituksen leikkaus aiheuttaa sen, että hautaustoimen maksutuotoilla katettavaksi jää noin 50 % kokonaiskustannuksista. Tämä aiheuttaa sekä talousarviovuodelle että etenkin suunnitelmavuosille hautaustoimen

hintojen korotuspainetta, jota talousarvion tekohetkellä ei voitu ennakoida, koska lakimuutos tapahtui seurakunnan kannalta varsin myöhään.

Hautausmaan ylläpito (403)

Aikaisempina vuosina hautausmaan ylläpito on käsittänyt lähinnä ruumishuoneen rakennuksen ja sen ylläpidon. Kirkkohallituksen virastokollegion 15.2.2024 antaman, kustannusten kohdentamista koskevan ohjeen mukaan tehtäväalueelle kohdennetaan hautausmaan maa-alueen ja rakenteiden, hautausmaan ylläpitoa palvelevien tilojen ja rakennusten sekä hautausmaan yleishoitoon käytettävien koneiden ja kaluston kulut, hautausmaan kunnossapitoon ja yleisten alueiden hoitoon liittyvien työtehtävien kulut sekä tehtäväalueen osuus pääluokkien hallinto ja kiinteistötoimi kuluista.

Tehtäväalueen tuottoja ovat hautapaikkojen luovuttamisesta ja hautojen hallinta-aikojen pidentämisestä perittävät maksut.

Seurakunnan hautapaikat ovat ainaishautoja tai 50 vuoden ja 25 vuoden määräaikaishautoja. Uudet hautausopimukset tehdään 25 vuodeksi ja hautapaikan voi lunastaa uudelleen määräajan päätyttyä. Lisäksi haudattaessa pitää lunastaa hallinnan jatkoaikaa vähintään haudan koskemattomuusajan (20 vuotta) ajaksi.

Suntion ja kausi- ja kesätyöntekijöiden työpanoksesta oleellinen osa kohdistuu hautausmaan ylläpitoon.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Hautojen hallinta-ajan säännöllinen seuranta. Kustannusten seuranta sitä silmällä pitäen, että hautausmaasta perityt maksut ja valtionosuus kattavat siitä aiheutuneet kulut.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Hautojen hallinta-aikojen vuosittainen tarkastelu ja hautatietojen vienti statusohjelmistoon vastaisen seurannan helpottamiseksi.	Tarkastelu on tehty.	
2. Kustannusten kohdentaminen hautausmaatoimen pääluokan tehtäväalueille mahdollisimman tarkasti.	Omakustannushintojen säännöllinen seuranta. Hinnittelun tarkistus tarvittaessa.	

3. Hautausmaa-alueella olevan puuston vähentäminen vuosittain hallitusti.	kpl/a	
4. Hautausmaan kapeiden hiekkapolkujen muuttaminen vähitän nurmipintaisiksi.	Kpl/a	

Haasteet ja henkilöstöresurssit: Seurakuntamestari, kesä- ja kausityöntekijät. Kausi- ja kesätyöntekijöiden rekrytointi on haasteellista. Puutteet osaamisessa puutarhatöiden suhteen.

Hautaaminen (404), aikaisemmin varsinainen hautaustoimi

Varsinaisella hautaustoimella tarkoitetaan Punkalaitumella siunaustilaisuuden järjestämiseen liittyviä tehtäviä, haudan kaivuuta, peittämistä ja peruskunnostusta. Hautaamisen kulu on myös se osuus suntion palkkakuluista sivukuluineen, joka hänen työajastaan kuluu hautausten järjestämiseen.

Haudankaivuusta on tehty ulkopuolisen urakoitsijan kanssa sopimus, joka päättyy keväällä 2025, joten haudankaivuuta tullaan kilpailuttamaan alkuvuonna 2025.

Hautakivien poistosta ja paikalleen laitosta huolehtivat kiviliikkeet. Seurakunnan kivien poiston tuntihinta kattaa pienten kivien ja pienten reunakivien poiston, mutta mikäli reunakivet poistetaan pysyvästi, ei seurakunta peri siitä maksua.

Hautaan siunaamisia voidaan tehdä viikon jokaisena päivänä.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Hautausmaksujen tarkentaminen suosituksen mukaiselle tasolle ja tuottojen ja kustannusten seuranta sitä silmällä pitäen, että hautauksesta perityt maksut kattavat siitä aiheutuneet kulut.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Hautojen hallinta-aikeiden tarkastelu jokaisen hautauksen yhteydessä.	Tarkastelu on tehty.	
2. Hautaustoimen omakustannushinnat on selvitetty. Hinnoittelua on tarkistettu laskelmien pohjalta.	Omakustannushintalaskelmat ja hautaustoimen hintojen tarkistus on tehty.	

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöressurit/toimitilat:

Hautustoimen tehtävät eivät tulevaisuudessa vähene vaan lisääntyvät väestön ikääntyessä, mutta työn luonne tulee muuttumaan, kun urnahautaus lisääntyy edelleen. Tehtäviä tullaan arvioimaan tarkemmin tulevina vuosina.

Hautustoimen maksut 2025

	Punkalaitumelainen	Muun kunnan jäsen
Uusi hautapaikka	450	600
Haudan uudelleen lunastus/sija	200	200

Haudan hautaoikeus on 25 vuotta ensimmäisestä hautauksesta. Hallinta-ajan päättyessä hallinta-aikaa voidaan jatkaa 25 vuodeksi kerrallaan. Mikäli haudataan myöhemmin vainaja, haudan hallinta-aikaa tulee lunastaa vähintään koskemattomuusajan (20 vuotta) ajaksi. Tällöin lunastushinta on 10 €/vuosi/sija.

Arkkuhautaus	500	725
Urnahautaus	115	125
Sirottelumaksu	40	60
Kiven poisto, muut sovitut tuntityöt	70 €/h	70€/h

Muistolehdon laatan tilaa seurakunta. Laatan hinta on toimittajan kulloinenkin hinta lisätynä 25 € toimituskuluilla.

Mikäli toinen seurakunta vuokraa kylmätilaa muualle haudattavan vainajan säilytystä varten, hinta on 10 €/vrk.

2.4 Kiinteistötoimi (pl 5)

Kiinteistötoimi yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5 - Kiinteistötoimi					
Toimintatuotot (ulkoiset)	79 253,71	71 230,00	77 630,00	79 630,00	79 630,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-177 817,69	-166 113,00	-171 600,00	-159 665,00	-160 630,00
Toimintakate 1	-98 563,98	-94 883,00	-93 970,00	-80 035,00	-81 000,00
Toimintatuotot (sisäiset)	176 941,57	169 315,00	177 503,00	177 703,00	177 503,00

Toimintakulut (sisäiset)	-34 453,74	-31 434,00	-34 700,00	-34 700,00	-34 700,00
Toimintakate 2	43 923,85	42 998,00	48 833,00	62 968,00	61 803,00
Poistot ja arvonalentumiset	-27 150,99	-29 663,00	-28 351,00	-28 351,00	-28 351,00
Laskennalliset erät	-18 448,04	-21 137,00	-19 913,00	-19 915,00	-19 915,00
Sisäiset korkokulut	-11 294,03	-11 474,00	-11 291,00	-11 291,00	-11 291,00
Sisäiset vyörytyserät	-7 154,01	-9 663,00	-8 622,00	-8 624,00	-8 624,00
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-1 675,18	-7 802,00	569,00	14 702,00	13 537,00

Kiinteistötoimi huolehtii seurakunnan kiinteän omaisuuden hoidosta resurssien puitteissa mahdollisimman hyvin ja korjaustarpeisiin nopeasti reagoiden.

Kiinteistötoimen tehtävänä on tukea seurakunnallista toimintaa ylläpitämällä ja korjaamalla seurakunnan omistamia rakennuksia ja muuta kiinteää omaisuutta. Kiinteistötoimi toteuttaa kiinteistötoimen tehtäviä kirkkovaltuuston hyväksymän kiinteistöstrategian mukaisesti.

Kiinteistöjen kulut muodostuvat toimintakuluista ja poistoista sekä sisäisistä vuokrista ja koroista. Seurakuntamestarin sekä kausi- ja kesätyöntekijöiden palkoista osa budjetoidaan kiinteistöjen ja niiden ympäristöjen hoitoon.

Talousarviovuonna tehdään pienehköjä korjauksia ja parannuksia eri tiloissa ja otetaan myös huomioon se, että vanhoissa rakennuksissa saattaa tulla vastaan yllättäviä korjauskohteita vuoden mittaan.

Kirkossa uusitaan kirkonkellojen ohjauskeskus, joka on teknisen käyttöikänsä päässä eikä täytä paloturvallisuusvaatimuksia. Lisäksi pesetetään vuonna 2019 hankitut käytävämatot ja lisätään pistorasioita.

Seurakuntatalolla tutkitaan mahdollisuutta muotoilla ulkoseinän vastaista maanpintaa ja korjata puutteelliset kaadot. Etsitään ne salaojien tarkastuskaivot, jotka eivät ole asfaltin alla, huuhdellaan ja kuvataan salaojat.

Seurakuntasalin seinälle ripustetaan Lucanderin kolmiosainen alttaritaulu ja vaihdetaan päätyseinällä olevien lampettien paikka.

Pappilan myyntiä ei nykytilanteessa jatketa. Pappilan asunto on vuokrattu 1.12.2024 alkaen toistaiseksi nykyiselle kirkkoherralle. Pappilan muita tiloja käytetään edelleen työtiloina ja kirkkoherranviraston asiakaspalvelutilana.

Leirimajan pesu on edelleen tekemättä, tavoite on teettää se tulevana vuonna. Lisäksi leirimajan irtaimistoa uusitaan: majoitustiloihin hankitaan uudet tyynyt ja päärakennukseen mattoja ja verhoja akustiikan parantamiseksi. Terrassille hankitaan uudet penkit.

Maatalous käsittää kahden pienen peltoalueen vuokratulon.

Metsätaloutta harjoitetaan metsänhoitosuunnitelman mukaan talousmetsän korjuu- ja hoito-periaatteita noudattaen yhteistyössä Metsänhoitoyhdistys Loimijoki ry:n kanssa.

Tilojen vuokrat:

Kirkon vuokra:

Kirkko/ohjelmatoimisto	550 €
Kirkko, srk mukana järjestäjänä	380 €
Kirkko, yksityinen taho tai yhdistys järjestäjänä 10% lipputuloista tai väh.	200 €
Vihkiminen muut kuin oman seurakunnan jäsenet	200 €
Hautaan siunaaminen muut kuin oman seurakunnan jäsenet	200 €
Kirkkoon kuulumattoman siunaus	500 €

Kirkkoherra päättää suunnitellun ohjelmiston sopivuudesta.

Seurakuntatalon vuokra alkavaa 6 h kohti, seuraavat 3 h puoleen hintaan. Keittiön käyttö sisältyy.

	Oman seurakunnan jäsen	Muut
Srk-talo, pikkusali (kahvio)	140 €	275 €
Srk-talo koko tila	200 €	420 €

Seurakuntatalon vuokraa ei peritä omaan seurakuntaan kastettavan lapsen kastetilaisuudesta.

Pöytäliinojen käytöstä peritään 10 €/kpl (myös kastetilaisuudessa).

Hinnat sisältävät alv:n.

Pappilan rippikoulusalin vuokra alkavaa 6 h kohti, seuraavat 3 h puoleen hintaan: 100 €,

**Leirimajan vuokrat, vuorokausi klo 10:stä seuraavaan aamuun klo 10:een asti, vuok-
rahinta täysille vuorokausille.**

Oman seurakunnan jäsenet ja punkalaitumelaiset yhdistykset:

Päärakennus + kota	100 €
Saunarakennus + kota	125 €
Päärakennus + sauna + kota	160 €

Majoitusrakennus, vuokrataan vain muiden tilojen yhteydessä	50 €
Leirimajan vuokrat/vrk, muut	
Päärakennus + kota	150 €
Saunarakennus + kota	175 €
Päärakennus + sauna + kota	225 €
Majoitusrakennus, vuokrataan vain muiden tilojen yhteydessä	100 €

leirimajaa vuokrataan ajalla 1.5. – 30.9.2025

Hinnat sisältävät ALV:n

Tilojen vuokraaja siivoaa tilat, vuokraajan lähtiessä tilojen tulee olla samassa kunnossa kuin vastaanotettaessa, muussa tapauksessa seurakunta perii siivouskulut.

Seurakunnalla on mahdollisuus periä vuokra myös etukäteen varauksen yhteydessä.

III Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosasta nähdään koko seurakunnan tulos, joka sisältää sisäiset erät.

Tuloslaskelmaosa osoittaa seurakunnan tulorahoituksen riittävyyden toiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jakottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

3.1 Perustelut

Punkalaitumen seurakunnan tuloslaskelmaosan erien tulo-/menoarvioista sitovia ovat kirkollisverotuloarviot, rahastomaksut, valtionrahoitus.

Talousarvion verotuloarvio on Kirkkohallituksen tilaamaan FCG:n verotuloennusteen (31.8.2024) mukainen. Rahastomaksut ja valtionrahoituksen määrä perustuvat Kirkkohallituksen arvioihin. Kirkolliskokous päättää maksut ja valtionrahoituksen jaettavan summan marraskuussa.

Talousarvio on suunniteltu niukasti ylijäämäiseksi varovaisuusperiaatetta noudattaen. Talousarvion tekoa hankaloitti se, että sekä kuluva vuosi että edellinen vuosi ovat olleet virkajärjestelyjen keskeneräisyyden vuoksi normaalista poikkeavia. Talousarviovuonna kaikki virrat on täytetty lukuun ottamatta seurakuntapastorin 50 %:sta virkaa, joka on ollut täytetty viimeksi kolmisen vuotta sitten. Hautustoimen puolella epävarmuutta luo haudankaivuun tuleva kilpailutus ja sen seurauksena mahdollisesti tulevat muutokset työjärjestelyihin ja kustannuksiin. Hautausmaan ylläpidon kustannusten kohdentaminen Kirkkohallituksen uusien ohjeiden mukaisesti tuo muutoksia aikaisempiin tilikausiin nähden, joten tiedot eivät ole suoraan vertailtavissa. Merkittävä epävarmuustekijä on myös vanhan rakennuskannan mahdolliset korjauskulut, joiden vaikutusta on hankala etukäteen arvioida.

Kuluvan vuoden talousarvio on tehty alijäämäiseksi, mutta lokakuun lopun tilanteen mukaan näyttää siltä, että tilivuodesta 2024 tulee ylijäämäinen, osin sote-verouudistuksen vuoksi kasvaneiden verotulojen ja osin ennakoitua suurempana toteutuneen puun myynnin seurauksena.

Talousarvion 2025 toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on 583 978,00 €. Vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden toimintakate eli toiminnan nettomenot kasvavat 43 025,13 €. Verotulojen poikkeuksellisesta suotuisasta kehityksestä johtuen näyttää siltä, että vuosikate muodostuu positiiviseksi ja riittää kattamaan myös vuotuiset poistot.

3.2 Tuloslaskelmat

Virallinen tuloslaskelma, ulkoiset tuotot ja kulut

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	136 576,35	114 368,00	116 868,00	113 568,00	112 568,00
Myyntituotot	3 512,68	1 600,00	2 300,00	2 300,00	2 300,00
Maksutuotot	28 657,54	26 350,00	22 550,00	19 750,00	18 750,00
Vuokratuotot	18 837,51	15 718,00	23 518,00	23 518,00	23 518,00
Metsätalouden tuotot	63 597,66	60 000,00	58 000,00	60 000,00	60 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitus- varat	12 578,33	6 900,00	6 300,00	5 800,00	5 800,00
Tuet ja avustukset	5 244,63	3 800,00	4 200,00	2 200,00	2 200,00
Muut toimintatuotot	4 148,00				
Toimintakulut	-677 529,22	-663 757,00	-700 933,00	-697 617,00	-701 457,00
Henkilöstökulut	-375 631,26	-368 057,00	-404 948,00	-410 072,00	-416 447,00
Palkat ja palkkiot	-308 386,88	-299 150,00	-327 600,00	-332 240,00	-338 090,00
Henkilösivukulut	-68 403,40	-68 907,00	-77 348,00	-77 832,00	-78 357,00
Henkilökulujen oikaisuerät	1 159,02				
Palvelujen ostot	-183 159,48	-194 068,00	-186 585,00	-179 255,00	-177 320,00
Vuokrakulut	-3 278,04	-4 132,00	-4 330,00	-4 330,00	-4 330,00
Aineet ja tarvikkeet	-89 184,70	-74 575,00	-81 690,00	-79 580,00	-78 980,00
Ostot tilikauden aikana	-89 184,70	-74 575,00	-81 690,00	-79 580,00	-78 980,00
Annetut avustukset	-14 442,40	-14 640,00	-14 640,00	-15 640,00	-15 640,00
Muut toimintakulut	-11 833,34	-8 285,00	-8 740,00	-8 740,00	-8 740,00
TOIMINTAKATE	-540 952,87	-549 389,00	-584 065,00	-584 049,00	-588 889,00
Kirkollisverotulot	589 817,25	560 000,00	625 000,00	625 000,00	625 000,00
Valtionrahoitus	55 164,00	55 900,00	55 670,00	55 670,00	55 670,00
Verotuskulut	-7 751,47	-8 400,00	-8 010,00	-8 000,00	-8 000,00
Kirkon rahastomaksut	-45 384,00	-43 600,00	-47 100,00	-47 000,00	-47 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	2 538,39	-280,00	-350,00	-350,00	-350,00
Korkotuotot	2 649,51				
Muut rahoitustuotot	1 028,30	1 000,00	950,00	950,00	950,00
Korkokulut	-1 139,42	-1 280,00	-1 300,00	-1 300,00	-1 300,00
VUOSIKATE	53 431,30	14 231,00	41 145,00	41 271,00	36 431,00
Poistot ja arvonalentumiset	-36 259,53	-40 239,00	-32 797,00	-32 797,00	-32 797,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 259,53	-40 239,00	-32 797,00	-32 797,00	-32 797,00
Erilliskirjanpituona hoidetut ra- hastot	0,00				

Tuotot	55 768,24				
Kulut	-56 355,61				
Siirrot rahastosta/rahastoon	587,37				
TILIKAUDEN TULOS	17 171,77	-26 008,00	8 348,00	8 474,00	3 634,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	17 171,77	-26 008,00	8 348,00	8 474,00	3 634,00

Tuloslaskelma, sis. sisäiset tulot ja menot ja laskennalliset erät

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	313 517,92	283 683,00	294 371,00	291 271,00	290 071,00
Myyntituotot	3 512,68	1 600,00	2 300,00	2 300,00	2 300,00
Maksutuotot	28 657,54	26 350,00	22 550,00	19 750,00	18 750,00
Vuokratuotot	18 837,51	15 718,00	23 518,00	23 518,00	23 518,00
Metsätalouden tuotot	63 597,66	60 000,00	58 000,00	60 000,00	60 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitus- varat	12 578,33	6 900,00	6 300,00	5 800,00	5 800,00
Tuet ja avustukset	5 244,63	3 800,00	4 200,00	2 200,00	2 200,00
Muut toimintatuotot	4 148,00				
Sisäiset tuotot	176 941,57	169 315,00	177 503,00	177 703,00	177 503,00
Toimintakulut	-854 470,79	-833 072,00	-878 349,00	-875 033,00	-878 873,00
Henkilöstökulut	-375 631,26	-368 057,00	-404 948,00	-410 072,00	-416 447,00
Palkat ja palkkiot	-308 386,88	-299 150,00	-327 600,00	-332 240,00	-338 090,00
Henkilösivukulut	-68 403,40	-68 907,00	-77 348,00	-77 832,00	-78 357,00
Henkilökulujen oikaisuerät	1 159,02				
Palvelujen ostot	-183 159,48	-194 068,00	-186 585,00	-179 255,00	-177 320,00
Vuokrakulut	-3 278,04	-4 132,00	-4 330,00	-4 330,00	-4 330,00
Sisäiset vuokrakulut	-176 941,57	-169 315,00	-177 416,00	-177 416,00	-177 416,00
Aineet ja tarvikkeet	-89 184,70	-74 575,00	-81 690,00	-79 580,00	-78 980,00
Ostot tilikauden aikana	-89 184,70	-74 575,00	-81 690,00	-79 580,00	-78 980,00
Annetut avustukset	-14 442,40	-14 640,00	-14 640,00	-15 640,00	-15 640,00
Muut toimintakulut	-11 833,34	-8 285,00	-8 740,00	-8 740,00	-8 740,00
TOIMINTAKATE	-540 952,87	-549 389,00	-583 978,00	-583 762,00	-588 802,00
Kirkollisverotulot	589 817,25	560 000,00	625 000,00	625 000,00	625 000,00
Valtionrahoitus	55 164,00	55 900,00	55 670,00	55 670,00	55 670,00
Verotuskulut	-7 751,47	-8 400,00	-8 010,00	-8 000,00	-8 000,00
Kirkon rahastomaksut	-45 384,00	-43 600,00	-47 100,00	-47 000,00	-47 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	2 538,39	-281,00	-70,00	-70,00	-70,00
Korkotuotot	2 649,51				
Muut rahoitustuotot	1 028,30	1 000,00	950,00	950,00	950,00

Sisäiset korkotuotot	13 899,47	14 214,00	12 871,00	12 871,00	12 871,00
Korkokulut	-1 139,42	-1 280,00	-1 300,00	-1 300,00	-1 300,00
Sisäiset korkokulut	-13 899,47	-14 215,00	-12 591,00	-12 591,00	-12 591,00
VUOSIKATE	53 431,30	14 230,00	41 512,00	41 838,00	36 798,00
Poistot ja arvonalentumiset	-36 259,53	-40 239,00	-32 797,00	-32 797,00	-32 797,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 259,53	-40 239,00	-32 797,00	-32 797,00	-32 797,00
Sisäiset vyörytyserät	0,00	1,00	-1 430,00	500,00	-4 692,00
Erilliskirjanpituona hoidetut rahastot	0,00				
Tuotot	55 768,24				
Kulut	-56 355,61				
Siirrot rahastosta/rahastoon	587,37				
TILIKAUDEN TULOS	17 171,77	-26 008,00	7 285,00	9 541,00	-691,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	17 171,77	-26 008,00	7 285,00	9 541,00	-691,00

IV Investointiosa

Investointiosa sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille. Investointiosa sisältää myös määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin sekä seurakunnan toiminnan mahdollistamiseksi hankittavien sijoitusten hankintamenoihin.

4.1 Perustelut

Investointeihin ei ole varattu määrärahaa vuodelle 2025. Myöskään suunnittelukausille 2026–2027 ei ole tässä vaiheessa varattu määrärahoja.

V Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosa osoittaa, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakuntatalouden rahavaroihin ja erityisesti maksuvalmiuteen. Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo miten vuosikate ja muu tulorahoitus riittää investointimenojen kattamiseen.

TA Rahoituslaskelman ennustaminen

	Tilinpäätös 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Tulorahoitus	-56 210	-14 230	-41 512	-41 838	-36 798
Investoinnit	-14 500	12 000			
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-70 710	-2 230	-41 512	-41 838	-36 798
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-10 439				
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-10 439				
Rahavarojen muutos	-81 149	-2 230	-41 512	-41 838	-36 798
Rahavarojen muutos (tase)	-81 149				
Osakkeiden ja osuuksien muutos					
Muiden arvopapereiden muutos					
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	-81 149				

VI Yhteenvetotaulukko

Yhteenvetotaulukko sitovista eristä:

Pääkirjätili		Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTAKATE		540 952,87	549 389,00	584 065,00	584 049,00	588 889,00
Kirkollisverotulot		-589 817,25	-560 000,00	-625 000,00	-625 000,00	-625 000,00
Valtionrahoitus		-55 164,00	-55 900,00	-55 670,00	-55 670,00	-55 670,00
Verotuskulut		7 751,47	8 400,00	8 010,00	8 000,00	8 000,00
530000	Kirkon keskusrahasto- maksu	19 032,00	18 300,00	20 100,00	20 000,00	20 000,00
535000	Kirkon eläkerahastomaksu	26 352,00	25 300,00	27 000,00	27 000,00	27 000,00

VII Hautainhoitorahasto

Hautainhoitorahaston tarkoitus on sopimuksilla seurakunnan hoitoon otettujen hautojen kunnossapito ja hoito. Rahaston tuotot kertyvät haudanhoitosopimuksista ja sijoitusten tuotoista. Rahastojen kulut muodostuvat hautojen hoidon kuluista eli materiaalihankinnoista ja palkkakuluista. Lisäksi pieni osa yleiskuluista siirretään hautainhoitorahastolle.

Hautahoitoja myydään vain kesäkaudelle ja siihen sisältyy kesäkukkien istutus ja kastelu. Keväällä maa muokataan kukille kasvualustaksi ja syksyllä kesäukat poistetaan ja maa muokataan. Hoitoja tarjotaan joko yhden kesän ajaksi tai kymmeneksi vuodeksi. Hautahoitojen hallinta, tarjoukset ja laskutus hoidetaan Status-hautaohjelmistolla.

Hautainhoitorahastolle kohdistuu osa talouspäällikön, seurakuntamestarin, kesä- ja kausityöntekijöiden palkkakustannuksista.

Hoitohautojen hoidon toteutuksen haasteena on kesä- ja kausityöntekijöiden rekrytoinnin vaikeutuminen.

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	44 153,71	39 000,00	41 000,00	41 000,00	41 000,00
Maksutuotot	44 153,71	39 000,00	41 000,00	41 000,00	41 000,00
Toimintakulut	-51 273,74	-48 450,00	-56 065,00	-58 175,00	-60 275,00
Henkilöstökulut	-39 651,13	-35 100,00	-41 020,00	-43 130,00	-45 230,00
Palkat ja palkkiot	-31 879,37	-28 200,00	-33 140,00	-34 800,00	-36 500,00
Henkilösivukulut	-7 771,76	-6 900,00	-7 880,00	-8 330,00	-8 730,00
Palvelujen ostot	-4 865,59	-5 400,00	-7 395,00	-7 395,00	-7 395,00
Investointi	0,00				
Aineet ja tarvikkeet	-6 757,02	-7 950,00	-7 650,00	-7 650,00	-7 650,00
Ostot tilikauden aikana	-6 757,02	-7 950,00	-7 650,00	-7 650,00	-7 650,00
TOIMINTAKATE	-7 120,03	-9 450,00	-15 065,00	-17 175,00	-19 275,00
Rahoitustuotot ja -kulut	9 459,67	8 729,00	8 600,00	8 600,00	8 600,00
Korkotuotot	1 122,60	479,00	600,00	600,00	600,00
Muut rahoitustuotot	10 491,93	8 250,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00
Arvon alentumiset sijoituksista	-2 154,86				
VUOSIKATE	2 339,64	-721,00	-6 465,00	-8 575,00	-10 675,00
Poistot ja arvonalentumiset	-2 927,01	-2 994,00	-4 394,00	-4 394,00	-4 394,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 927,01	-2 994,00	-4 394,00	-4 394,00	-4 394,00
TILIKAUDEN TULOS	-587,37	-3 715,00	-10 859,00	-12 969,00	-15 069,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-587,37	-3 715,00	-10 859,00	-12 969,00	-15 069,00

Haudanhoitomaksuihin ei vuodelle 2025 esitetä muutoksia. Hautainhoitorahasto on ylijäämäinen.

Vuoden 2024 hoitohinnasto:

Kesähoito, haudan sijat	1 sija	2 sijaa	3 sijaa	4 sijaa
nurmi	65 €	85 €	105 €	125 €
hiekkä	85 €	105 €	125 €	145 €
10 vuoden hoito				
nurmi	600 €	800 €	1000 €	1200 €
hiekkä	800 €	1000 €	1200 €	1400 €

